

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

EFTERSLÆGTSELSKABETS
SKOLE.

1894.

EFTERRETNINGER

OM

EFTERSLÆGTSSELSKABETS SKOLE

FOR

SKOLEAARET 1893—94.

VED

F. BOKKENHEUSER.

KJØBENHAVN.

BIANCO LUNOS KGL. HOF-BOGTRYKKERI (F. DREYER).

1894.

Tale

i

Selskabet for Efterslægten

paa dets Stiftelsesdag den 4de Marts 1894

af

Oscar Friis.

Højstærede Forsamling, mine unge Venner!

«Sennepskornet er det mindste af alle Frø, men opvokser og bliver et stort Træ med store Grene, saa at Himlens Fugle kunne bygge Rede mellem Grenene». Saaledes lyder jo et af de Billeder, som Herren benytter, et af disse billedlige Udtryk, som vi benævne Lignelser. Det gaar imidlertid med denne som med flere andre af Herrens Lignelser, at den er saa rummelig og fri, at den kan betegne flere Ting.

Det, som først springer i Øjnene og bliver os klart, er, at dermed kan betegnes selve den menneskelige Slægt. Den er begyndt som det mindste af alle Frø, den Gang da det hed det første Menneske og de første Mennesker; et eneste Navn har du lært paa denne Begyndelse, Navnet Adam og Eva. Men den er vokset og er nu som det store Træ med mange, mange Grene. Dette er i Sandhed et Billede paa Slægten: et stort løvrigt Træ, der kan bevæges af Stormen, saa at Grenene knage, men som ogsaa kan ligge mildt i Solens Skin, og i hvilket der kan høres en stille Susen. Jeg tror, at det er af Betydning for de unge, at de ret for Alvor mindes om Menneskeslægten, for at de maa kunne forstaa, hvor afhængige de ere af den, forstaa, at de staa i dyb Taknemmelighedsgæld til den, og at intet menneskeligt bør være dem fremmed. Dens Glæde bør være vor Glæde, dens Sorg vor Sorg.

Og naar nu Ordet lyder, Himlens Fugle kunne finde Rede mellem Grenene, da kan ogsaa dette anvendes om Menneskesjælene og deres Forhold til Slægten. Forstaa det, Børn, at I kunne finde Rede i Slægten. Da I gik herhen, hvilede Eders Haand maaske i en større Haand, som omsluttede Eders. Og naar I atter gaa herfra, gaa I til det Sted, som hedder Eders Barndomshjem. Aldrig faa I en blødere Rede. Aldrig finde I et Sted, hvor I mere ere hjemme, hvor I saa frit kunne gaa ud og ind, hvor I som dér kende hver en Krog og hver en Plet. — Ogsaa et andet Hjem have I lært at kende; Skolen vil gjerne paa sin Vis og efter Ævne være Rede for Eder, den vil søge at gøre det saa godt for Eder som muligt i alle Retninger. Jeg mindes at have hørt om en nu af-død Skolebestyrer, at han stundom sagde til sine Lærere om Morgenens, naar de samledes: «have I idag en ny Blomst til vore Børn?» Der er deri noget af dette, at Skolen vil være en lun Rede. — Saa gaar Tiden, og de unge flyve bort baade fra Barndomshjemmet og fra Skolens Gaard. Denne Ungdom, om hvilken der er sagt, at den er «kry af umaadelig Ungdom», og som derfor skal behandles varsomt. Det kunde synes, at den mindst af alt brød sig om Rede. Men snart kommer Længslen efter eget Hjem, Rede mellem Grenene. Er der nogen menneskelig Længsel, der ligger dybt i vor Natur, saa er det Længslen efter eget Hjem. Og blot dette vil jeg minde om, at dette er ikke Skolen uvedkommende. Meget af Skolens Arbejde skal netop dygtiggøre Mennesket til en Gang at stifte et eget Hjem og til at udfylde sin Plads deri paa den rette Maade.

Saaledes kunne vi da anvende hint Ord af Jesus Kristus om den menneskelige Slægt og om det Hjem, som vi tilvisse kunne finde i Slægten.

Nu vide I imidlertid, at Herren sagde: »Him meriges Rige lignes ved et Sennepskorn, som er det mindste

af alle Frø, men som opvokser og bliver til et stort Træ med store Grene, saa at Himlens Fugle kan finde Rede mellem Grenene». Og der taler han til os om Guds Riges store vidunderlige Træ og lover os, at der ogsaa er en Plads for os. Og derfor maa vi takke ham. Hvorfor maa vi takke ham derfor? Hvorfor trænge vi saa uendelig til Guds Rige? Det var det Spørgsmaal, som vi maa søge efter Ævne at besvare. Paa mange Maader er Svaret bleven udtrykt. For mig er der i dette Øjeblik især tre Tanker, som fremstille sig.

Først fordi den menneskelige Slægt er en blødende, lidende Slægt, der trænger saa uendelig til Trøst. — Ethvert Menneske samler sine Indtryk og sit Bevidsthedsindhold navnlig ud fra, hvad han daglig ser og oplever, og navnlig paa de Steder, hvor han færdes og har sin daglige Gerning. Deri er intet mærkeligt. Det gælder Eder selv, Eders Forældre, Eders Lærere, det gælder os alle. Naar jeg da nu skal minde om dette, at Slægten trænger til Trøst, da er det naturligt, at der frem for mit Øje stiger Billedet af en Bygning, hvor jeg daglig færdes og tilbringer meget af min Tid. Jeg er Præst paa Kommunehospitalet, et Sted, som I vist alle kende baade af Navn og af Udvortes. Derinde skal man nok lære at forstaa, at Slægten trænger til Trøst. Hvad betyder dette, at der ligger mange derinde, til hvem der aldrig kommer et eneste Menneske, aldrig en Ven, aldrig et Besøg? Det betyder, at der er mange redeløse Fugle, som aldrig finde Rede i Slægten. — Og lad mig nævne en Enkelthed, en enkelt Oplevelse. For kort Tid siden stod jeg derinde ved et Dødsleje. Den Mand, som laa paa sit Yderste, havde været Kusk paa en større Herregaard her i Landet; en brav, dygtig Mand, der fik godt Vidnesbyrd af sine Foresatte. Han havde i flere Aar været forlovet med en ung Pige, som tjente paa samme Gaard, og skulde snart have Bryllup. Saa gik han en

Nat i Søvn, styrtede ud af et Vindue, og uagtet han kun faldt en 6, 7 Alen ned, fandtes han liggende paa Jorden med knækket Ryg. Det var ham, ved hvis Dødsleje jeg stod; ved Siden stod den unge Pige, som snart skulde have været hans Hustru. Se, Børn, skulde der i det Øjeblik tales, da kunde der ikke tales om at finde Rede i Slægten. Det var ikke det, som skulde drages frem. Det var ikke det, hvori Trøsten og Lyset var. — Og endnu ét derudefra. Ved Siden af Hospitalet er et Kapel. I dette Kapel er der som i alle Kapeller ofte Begravelser. Men ingenlunde sjældent, langt snarere ofte er der ingen andre til Stede end Kvartermesteren og Præsten; vi bede da sammen et Fadervor ved Kisten, inden Jordpaakastelsen sker. Ikke en Blomst eller Blad hviler paa den fattige, nøgne Kiste. Ikke et eneste Menneske er kommet for at give Følge. Atter spørger jeg, hvad betyder dette? Det betyder, at der er hjemløse, redeløse Fugle, som aldrig finde Rede i Slægten. Det betyder, at Slægten er en lidende, blødende Slægt, som trænger til Trøst.

Den anden store Grund til, at vi trænge saa uendelig til Guds Rige, er vor Trang til Fred. Hvis du gaar hen til en Mand, som i særlig Betydning har denne Verdens Goder, deriblandt ogsaa Rede i Slægten, og til ham stiller det Spørgsmaal: «giver nu alt dette dig Fred?», da vil han muligen finde, at dette Spørgsmaal er en Indblanding i hans private Forhold og et Overgreb. Men hvis han selv stiller sig dette Spørgsmaal, da vil han indrømme, at Sjælefred opnaas ikke paa denne Maade. Det vil ogsaa Eders Forældre være de første til at vidne for Eder, at Sjælefred opnaas ikke gennem de jordiske Goder. Sagen er, at alle disse Goder, Sundhed, Kundskab, Livsgerning og et lykkeligt Hjem, have hver deres store Betydning; men der er et dybt Drag i Sjælen, hvor de slet ikke naa ind. Derfor give alle disse Goder ikke

den egentlige Sjælefred, og paa den anden Side: under visse Forhold og visse Betingelser kunne alle disse Goder undværes. Hint dybe Drag i Sjælen er netop Trangen til Guds Rige, Evighedslængslen, alt det, som Herren kommer imøde, naar han siger til et Menneske: «Fred giver jeg Eder, min Fred giver jeg Eder». — For saa vidt som I, kære Børn, tidlig have lært Religionen at kende og i Eders Hjærter have Barnetro, da er denne Trang i Eder, Trangen til Fred, bleven mættet, saadan som der kan være Tale derom hos et Barn. Senere vil den gøre sig stærkere gældende, paa ny Maade, mere forstaaeligt, mere smærtefuldt. Da gælder det at faa Øje paa Guds Riges Træ; thi der er Hjælpen.

Og saa den tredje store Grund, maaske den største af dem alle: vor Trang til Retfærdighed. Den menneskelige Sjæl er nemlig ikke blot en Sum af Ønsker og Længsler, af Haab og Frygt; det er den ganske vist ogsaa. Men foruden alt dette bor der i os et Samvittighedsliv. Dette Samvittighedsliv kan sygne og svinde; kan forvirres og forspildes; det kan føres ud paa vilde Veje, hvor der i Sandhed er hjemløst. Ogsaa med Hensyn til Samvittighedslivet maa der spørges: hvor findes Samvittighedens Rede: 3: hvor finder den Hvile, og hvor er det Sted, hvor den kan blive hjemme? Det eneste Svar er: i Guds Rige, som det er os aabenbaret ved Jesus Kristus. — Vel ved jeg, at de herhen hørende Tanker til Dels ligge over Eders Fattæevne og over Eders Erfaring; men dog kunne I forstaa det, naar der tales derom paa rette Maade. Lad mig fortælle en lille Fortælling, som nylig er ført frem iblandt os, og som i Grunden rører ved alle de Strænge, som høre herhen. Der fortælles*) om en Fange, der sidder i et af vore Fængsler og bærer Numret 101; en kæk, paa sin Vis stolt Karl,

---

*) L. Budde: Mellem Stænger og Slaa.

der finder det i sin Orden, naar man har forbrudt sig, skal man sidde det af; men saa mener han rigtignok ogsaa, at dermed er alt i Orden. Nu sad han paany, ikke første Gang; han kendte snart mange af Cellerne af personlig Erfaring. Som sagt, han sad; men denne Gang var ikke alt i Orden. Der var noget, der nagede ham, noget, han ikke havde faaet tilstaaet for Dommeren. Ikke just, at det vilde gøre Straffen meget værre eller forlænge den synderlig; heller ikke at den var værre end meget andet, han havde gjort; men alligevel, det kom frem i Erindringen og meldte sig stadig paany. Næmlig: Kort før han kom ind, var han til Marked. Der saa han en fattig Kone, som bedrøvet solgte et lille Gedekid, aabenbart tvungen af Nøden, og sørgmodig klappede det til Afsked. Ti Kroner fik hun for det; men just som hun holdt Sedlen i sin Haand, blev der stødt til hende, og Sedlen fløj fra hende. Nummer 101 greb den og forsvandt med de Ord: «det er fundne Penge». Kort efter blev han som sagt sat fast af andre Grunde. Men derinde kom det frem altsammen: Konen, Børnene, Gedekiddet, Sorgen, det Blik, hvormed hun fulgte Sedlen, da den fløj; og alt dette kom stadig paany og blev værre og værre. Hver Dag meldte det sig; saaledes havde han aldrig før følt noget. Saa en Dag med ét slog han i Bordet og sagde: «jeg vil selv sige det til Dommeren, tilstaa alt, betale», og denne Tanke gav Ro i nogen Tid. Men atter kom de urolige nagende Tanker tilbage ligesom før. Da lovede han sig selv: «jeg vil opsøge dem og finde dem; ærlige Penge vil jeg tjene, og dem vil jeg give dem. Jeg vil sørge for, at der kommer god Mad paa deres Bord og Glæde i deres Øje». Og denne Tanke og dette Forsæt gav Sjælen Ro i nogen Tid. Men atter kom Sjælens Uro tilbage; alt dette kunde jo ikke tilintetgøre den Uret, han havde begaaet. Da kom han i Fængslets Kirke Juleaften og hørte en Prædiken om

dette, at Herrens Ord «Jeg, jeg vil batale» er opfyldt i Jesus Kristus, og da begyndte han at forstaa Korsets Betydning. — Denne Fortælling taler i Grunden om hele vort Samvittighedsliv. Hvor er Kraften, som kan føre os til at tilstaa for Gud, Mennesker og os selv alt, hvad vi have gjort? Hvor er Kraften, som virkelig kan bøje og ændre, give stærke, levedygtige Forsætter, forbedre, helliggøre? Hvor er Kraften, som kan udslette og tilintetgøre begaaet Synd, Kraften, som kan tilgive Synd? Hvor med andre Ord finder Samvittigheden Rede; thi det er egentlig Spørgsmaalet. Der er kun et sandt Svar: ved Jesu Kors. — Og derfor er dette, synes mig, den tredje store Grund, hvorfor vi maa takke Herren, fordi han har forjættet os Guds Rige. Den ene Grund er Trøsten. Den anden Grund er Freden. Men den største Grund er Retfærdigheden.

Og saa har han da i hint Billede talet om Guds Riges vidunderlige Træ. Det begyndte som det mindste Frø. Naar? Om du vil, allerede den Gang da Abraham paa Guds kaldende Ord drog fra sit Hjem og vandrede gennem megen Ørken til et ubekendt Land, som skulde blive det hellige Land. Dog lad os langt hellere sige: det begyndte hin første Julenat, da Julestjernen stod tændt over Bethlehem, og da hine Hyrder paa Marken, som tilvisse ere Billede paa hele den menneskelige Slægt og al dens Trang, gik for at se Barnet, som var født. Men det har bredt sig fra hin første spæde Begyndelse ud over Jorden og er naaet ogsaa til vor Tid og vor Slægt. Overalt hvor der tales om Guds Rige, dér strække Grenene sig hen over Sjælene; overalt hvor der tales paa rette Maade, høres en Susen i Træets Grene. Godt, at I tidlig have faaet Øje for Træet og set dets Skønhed, at I der maa finde, hvad I intet andet Sted kunne finde.

Og nu har jeg omtrent sagt det, jeg havde at sige Eder i Aften. Lad mig endnu blot tilføje et Par Ord. Paludan-Müller fortæller os i Adam Homo om, hvordan den lille Adam maatte døje, da hans Fader ubetænksomt havde givet ham i Lektie ikke blot at bøje Verbet at være, men at forklare, hvad det er at være.

O Moder — sukker Adam — Moder kære!
 (Ved hvilke Ord med Øjne store, blaa,
 Han fra sin Skammel op til hende saa)
 O Moder! sig mig, hvad det er, at være.
 Slet Intet jeg af Ordet kan forstaa,
 Og dog vil Fa'er, jeg det til Gavns skal lære.
 Min Lektie nu jeg kan til Punkt og Prikke,
 Men hvad det er at være, ved jeg ikke.

Det er en haabløs Gerning at forlange en saadan Forklaring af et Barn. Det er svært nok for os store at give en saadan Forklaring. Hvad man derimod maaske kan, er at pege paa det sande, fulde Liv og søge at føre Børnene ind i det sande, fulde Liv.

Det sidste, at føre Børnene ind i det sande, fulde Liv, kan vel siges at være Maalet for al Skolens daglige Gerning; det er det, den stræber efter og vil.

Det første, at pege paa det sande Liv, turde maaske være Formaalet med saadanne Møder som dette i Aften. Der skulde gærne gives Børnene et stort og frit Syn. Denne Opgave har i Aften været mig betroet. Jeg har søgt i disse Øjeblikke at løfte paa Opgaven ved at pege paa Slægtens store, vidunderlige Træ og Guds Riges store, vidunderlige Træ. Og skulde jeg slutte med et Ønske for den her forsamlede Ungdom, maa det blive dette, at I ret maa blive hjemme begge Steder; at I maa blive dygtige, kærlige, ivrige Mennesker, der elske Eders By og Eders Land og huske, at intet menneskeligt er Eder fremmed: og at I ret maa blive kristne, der ville se hen til Jesu Billede, lære at elske Guds Rige og hos Jesus blive rige paa Trøst, Fred og Retfærdighed.

Skole-Efterretninger.

Skolen maa atter i Aar beklage Tabet af to af de ældste Lærere. Cand. phil. A. Abrahams, der har været Lærer i Fransk siden Marts Maaned 1865, og i den Tid forstaaet at erhverve sig baade Medlæreres og Elevers Hengivenhed i en sjælden Grad, trak sig paa Grund af en Øjensygdом tilbage ved Udgangen af 1893. — Cand. polit. N. S. Andersen, der blev ansat ved Skolen den 2den Oktober 1856, først var Lærer i Skrivning, senere i Tysk, døde den 20de Februar 1894. Ogsaa han mindes som en elskværdig Kollega og en nidkær Lærer.

I Overensstemmelse med det af Ministeriet meddelte Skema afholdtes Skolens Eksamen i 1893 paa de dertil bestemte Dage. Opgaverne til de skriftlige Prøver vare følgende:

1. Afgangseksamen for Studerende.

a) fælles.

1. Udarbejdelse i Modersmaalet (fri Opgave).

Om Totalafholdsbevægelsens Berettigelse og Betydning.

2. Udarbejdelse i Modersmaalet (bunden Opgave).

At fremstille Indholdet og Grundtankerne i en af Oehlenschlägers Tragedier eller en Komædie af Holberg.

b) særlig for den sproglig-historiske Retning.

1. Fransk Stil.

I Aaret 561 traf Frankerkongen Chlother Forberedelser til den store Efteraarsjagt, som var en Slags Højtid hos Frankerne. Fulgt af en Mængde Mennesker, Heste og Hunde, begav han sig til den vidtstrakte Skov, af hvilken den ved Compiègne i sin nuværende Tilstand er en ubetydelig Levning. Midt under denne voldsomme Øvelse, som ikke mere passede for hans Alder, blev han angreben

af Feber, og, efter at have ladet sig føre over til sin nærmeste Ejendom, døde han der efter 50 Aars Regering. Næppe var Begravelseshøjtiden endt, før en af hans fire Sønner, ved Navn Hilperik, rejste til Braine og tvang Opsynsmændene over denne Domæne til at udlevere Nøglerne til Skatkamret. [Efter at være bleven] Herre over alle de Rigdomme, som hans Fader havde opdyndet der, skænkede han en Del til Krigerne, som havde deres Boliger dels i Braine, dels i Nabolaget. Alle svor ham Troskab, idet de lagde deres Hænder i hans, og lovede at følge ham overalt, hvor han vilde føre dem hen. Men hans tre Brødre, som frygtede for, at han vilde bemægtige sig hele Riget, drog imod ham med forenede Stridskræfter. Da han ikke vovede at byde dem Spidsen, maatte han samtykke i en ved Lodtrækning udført Deling af Riget.

Tallene skrives helt ud med Bogstaver.

2. Latinsk Version.

Lysimachus Agathoclis filius illustri quidem loco natus erat, sed virtutis experimentis multo etiam clarior: quæ tanta in illo fuit, ut animi magnitudine summos philosophos viriumque gloria omnes, per quos Oriens domitus est, vicerit. Nam quum Alexander Magnus Callisthenem philosophum, propter salutationis Persicæ morem se vituperantem, insidiarum, quæ sibi paratæ fuissent, conscium fuisse iratus finxisset, eumque truncatis crudeliter omnibus membris abscisisque auribus ac naso labrisque deforme ac miserandum spectaculum reddidisset, insuperque in cavea¹⁾ cum cane clausum ad metum ceterorum circumferret: tunc Lysimachus, audire Callisthenem et præcepta ab eo virtutis accipere solitus, miserituti tanti viri non culpæ sed libertatis pœnas pendentis, venenum ei in remedia calamitatum dedit. Quod adeo ægre Alexander tulit, ut eum objici ferocissimo leoni

juberet. Sed quum ad conspectum ejus concitatus leo impetum fecisset, manum amiculo involutam Lysimachus in os leonis immersit, abreptaque lingua bestiam exanimavit. Quod quum regi nuntiatum esset, admiratione captus iram dimisit et Lysimachum etiam cariorem propter constantiam tantæ virtutis habuit.

Postea Lysimachus, omni hujus facti memoria ex animo exturbata, Alexandro in India quondam palantes hostes insectanti, quum a satellitum turba rex equi sui celeritate desertus esset, solus per immensas arenarum moles pedibus currens comes fuit. Quod idem antea Philippus, frater ejus, quum facere voluisset, inter manus regis collapsus exspiraverat. Ibi Lysimachum desiliens ex equo Alexander hastæ cuspide ita in fronte vulneravit, ut sanguis ante sisti non posset, quam diadema sibi demptum rex alligandi vulneris causa capiti ejus imponeret; quod auspiciam primum regalis majestatis Lysimacho fuit. Post mortem Alexandri, quum inter successores ejus provinciæ dividerentur, ferocissimæ ei gentes quasi omnium fortissimo assignatæ sunt, Thraciamque et regiones Pontici maris regendas accepit; adeo consensu universorum palmam virtutis inter ceteros tulit.

¹⁾ cavea = Bur.

c) særlig for den matematisk-naturvidenskabelige Retning.

1. Beregnings-Opgave.

Sidefladerne i en femsidede Pyramide med regulær Grundflade ere ligesidede Trekkanter. Beregn Vinklen mellem en Sidekant og Grundfladen, Topplansvinklen mellem en Sideflade og Grundfladen, Topplansvinklen mellem to Nabosideflader og Forholdet mellem Pyramidens om- og indskrevne Kuglers Rumfang.

2. Aritmetik.

1. Ved en Indsamling, som foretoges i et Selskab, der bestod af baade Mænd, Kvinder og Børn, men af flere Mænd end Kvinder, indkom der ialt 20 Kr. 50 Øre, idet hver Mand gav 2 Kr. 25 Øre, hver Kvinde 3 Kr. 50 Øre, og hvert Barn 75 Øre. Hvor mange Mænd var der, hvor mange Kvinder, og hvor mange Børn?

2. En Gæld afbetales i tre Aar ved aarlige Afdrag, af hvilke det første, der betaltes et Aar efter Gældens Stiftelse, kun udgjorde et Aars Rente af Gælden, det andet var tre Gange saa stort som det første, og det sidste dobbelt saa stort som det andet. Hvor stor var den aarlige Rentefod?

3. Projektionstegning.

Grundfladen i en Pyramide $t - abcdef$ er en regelmæssig Sekskant, hvis Side er omtrent $1\frac{1}{2}$ Tomme lang; Kanten ta er dobbelt saa lang som Grundfladens Side, og Vinklerne tab og taf ere hver 72° .

Tegn Billederne af denne Pyramide, idet den staar paa den vandrette Billedplan, og cd ligger i Grundlinien (Projektionsaksen).

Tegn dernæst Billederne af det retstaaende tresidede Prisme, hvis Grundflade er Trekanten $bd f$, og hvis Højde er halv saa stor som Pyramidens.

Tegn endelig Billederne af de to Legemers Skæringslinie.

4. Geometri.

1. Konstruer en Trekant af en Side, Differensen mellem de to Vinkler, der ligge ved denne Side, og den omskrevne Cirkels Radius.

2. I en spidsvinklet Trekant fældes Højderne, og deres Fodpunkter forbindes med rette Linier. Find den derved dannede Trekants Vinkler, Sider, samt omskrevne

og indskrevne Cirkels Radius udtrykte ved den første Trekants Vinkler og omskrevne Cirkels Radius.

3. Til et Punkt (a, b) af Parablen $y^2 = px$ trækkes Tangenten. Find Koordinaterne til denne Tangents Pol med Hensyn til Cirklen $x^2 + y^2 = r^2$, og find dernæst det geometriske Sted for denne Pol, naar Punktet (a, b) gennemløber Parablen.

2. Almindelig Forberedelseseksamen og 4de Klasses Hovedeksamen.

1. Dansk Stil.

De vilde Folkeslags Liv i de forskellige Verdens egne.

2. Latinsk Stil (4de Klasse).

I den Krig, som førtes med de italiske¹ Forbundsfæller, angreb Romerne under Anførsel af Pompejus Strabo Aar 89 Byen Asculum. Da Asculaneren Judacilius, en af Italikernes tapreste Førere, hørte dette, ilede han, bekymret²) for sin Føddy³), hid med sin Hær, efter at have sendt Bud i Forvejen, som skulde sige, at han kom, og opfordre Borgerne til at gøre Udfald⁴) mod Fjenderne, naar de saa ham nærme sig Byen. Asculanerne overvejede⁵), om de skulde følge⁶) hans Raad eller ikke; men Judacilius's Uvenner, som misundte ham hans Berømmelse, satte igennem⁷), at det ikke skulde gøres. Kort efter trængte Judacilius med nogle faa ind i Byen midt igennem Fjenderne. Han sammenkaldte Borgerne og bebrejdede⁸) dem deres Frygtsohmhed og Ulydighed⁹); men da han ikke engang saaledes kunde bevæge dem til at følge sig mod Fjenderne, besluttede han først at hævne sig paa sine Uvenner, derpaa at dræbe sig selv. Derfor lod han alle

hine myrde; dernæst tog¹⁰⁾ han, efter at have spist¹¹⁾ med sine Venner, Gift og lagde sig paa et opstablet¹²⁾ Baal¹³⁾, som han bød dem antænde. Saaledes endte han sit Liv for ikke at se sin Fødeby erobret af Romerne, hvilket han indsaa snart vilde ske.

¹⁾ italisk = Italicus. ²⁾ at være bekymret = timere. ³⁾ patria. ⁴⁾ eruptio. ⁵⁾ deliberare. ⁶⁾ uti. ⁷⁾ evincere. ⁸⁾ exprobrare. ⁹⁾ inobedientia. ¹⁰⁾ haurire. ¹¹⁾ epulari. ¹²⁾ exstruere. ¹³⁾ rognus.

3. Engelsk Version (almindelig Forberedelseseksamen).

On the 29th of September 1871 the caravan, after many hardships¹⁾, reached the cultivated fields of Manyara. A wilderness one hundred and thirty-five miles in extent stretched out before them from this place, and Stanley was anxious to get provisions for the long and desperate march before him; but the chief of the place was very sullen²⁾ and wholly indifferent³⁾ to the presents, the white man offered him. Stanley then sent him some very magnificent cloths, which so mollified⁴⁾ the chief, that abundant provisions were soon sent in, followed by the chief himself with fifty warriors bearing gifts quite equal to those which Stanley sent him, and they entered the tent of the first white man they have ever seen. Looking at him for some time in silent surprise, the chiefs burst into an uncontrollable⁵⁾ fit of laughter, repeatedly snapping⁶⁾ their fingers. But when they were shown his double-barrelled guns and revolvers, their astonishment knew no bounds, and they jumped to their feet with alarm. Stanley then showed them his chest of medicine and produced a bottle of concentrated ammonia⁷⁾, saying that it was for snake bites. One of the chiefs asked for some of it. It was suddenly presented to his nose, when his features underwent such indescribable contor-

tions⁸⁾, that the other chiefs burst into convulsions of laughter, clapped their hands, pinched⁹⁾ each other and went through all sorts of ludicrous¹⁰⁾ gesticulations. When the chief recovered himself, the tears in the meanwhile rolling down his cheeks, he laughed and simply said «strong medicine». The others then took a sniff¹¹⁾ and went into paroxysms¹²⁾ of laughter.

¹⁾ hardships, Møjsommeligheder. ²⁾ sullen, tvær. ³⁾ indifferent, ligegyldig. ⁴⁾ to mollify, at formilde. ⁵⁾ uncontrollable, ustyrlig. ⁶⁾ to snap, knipse. ⁷⁾ concentrated ammonia, koncentreret Ammoniak. ⁸⁾ contortion, Forvridding. ⁹⁾ to pinch, at knibe. ¹⁰⁾ ludicrous, latterlig. ¹¹⁾ to take a sniff (at), at snuse (til). ¹²⁾ paroxysm, voldsomt Anfald.

4. Aritmetik.

1. Efter at have angivet og bevist den Regel, hvorefter en ren periodisk Decimalbrøk omdannes til almindelig Brøk, skal man finde

$$\sqrt[3]{37,037037 \dots}$$

$$2. \frac{1}{6(vx-1)} - \frac{1}{6(vx+1)} + \frac{2}{3(vx+2)}$$

trækkes sammen til een Brøk, og Værdien af denne angives, naar man for x efterhaanden indsætter -2 , -1 , 0 , 1 , 2 .

3. Tre Tal danne en Kvotientrække; find Tallene, naar deres Sum er 13, deres Produkt 27.

5. Geometri.

1. Konstruer en retvinklet Trekant af de Stykker, hvori den rette Vinkels Halveringslinie deler Hypotenusen.

2. Tegn en stumpvinklet Trekant ABC samt den Cirkel, der gaar gennem den stumpe Vinkels Toppunkt C og Midtpunkterne M og N af de hosliggende Sider.

Bevis, at Forbindelseslinien mellem C og et af Cirkelens Skæringspunkter med AB deler MN i Punktet E saaledes, at EC er Mellemproportional mellem de to Stykker.

3. Fra et Punkt M i en Cirkelperiferi trækkes en Linie til et vilkaarligt Punkt P af den Diameter AB , der er vinkelret paa Radius OM .

Find MP , naar AP er 7 Fod og PB er 17 Fod.

6. Praktisk Regning (almindelig Forberedelseseksamen).

1. Med en Arbejdsstyrke af 32 Mænd, 40 Kvinder og 20 Børn vilde et Arbejde kunne udføres i 80 Dage; men efter 16 Dages Forløb forlade 14 Mænd og 5 Børn Arbejdet, hvorimod der tilgaar 10 Kvinder. Naar det nu antages, at hver Kvindes daglige Arbejdsydelse er $\frac{4}{5}$ af hver Mands, og hvert Barns $\frac{2}{5}$ af hver Mands, hvor længe vil det da vare, inden Arbejdet er fuldført?

Hvor stor bliver den samlede Arbejdsløn, naar hver Mand faar 3 Kr. 15 Øre om Dagen, hver Kvinde 1 Kr. 75 Øre og hvert Barn 65 Øre om Dagen?

2. Gennem en Metalblok, hvis Rumfang er 59,6344 Kubikfod, bores der et Hul af Form som en Keglestub (afkortet Kegle), hvis Grundfladers Diametre ere henholdsvis 1,038 Fod og 0,925 Fod, medens Højden er 2,83 Fod. Hvor stort er Rumfanget af den resterende Metalmængde og hvor stor dens Vægtfylde, naar den vejer 29817 f ?

Oplysninger: Rumfanget af en Keglestub er $\frac{\pi}{3}h[(R+r)^2 - Rr]$, hvor h er Højden, R og r Grundfladernes Radier. En Kubikfod Vand vejer 61,829 f .

I Bedømmelsen af Prøverne deltog som af Ministeriet beskikkede Censorer:

Ved Afgangseksamen for Studerende.

- I Dansk og Oldnordisk: Hr. Dr. Kaalund.
 - Fransk: Hr. Dr. Schandorph.
 - Tysk: Hr. Overlærer Kaper.
 - Historie: Hr. Professor Erslev.
 - Latin: Hr. Professor Gertz.
 - Græsk: Hr. Professor Gertz.
 - Naturlære, sprgl.: Hr. Cand. mag. Barmwater.
 - Matematik: Hr. Cand. mag. Barmwater.
 - Naturlære, mat.: Hr. Overlærer Petersen.

Ved 4de Klassen Hovedeksamen.

- I Latin: Hr. Cand. mag. F. Moth.
 - Naturhistorie: Hr. Professor Grønlund.
 - Matematik: Hr. Professor Krüger.
 - Tysk: Hr. Cand. mag. Joh. Magnussen.
 - Geografi: Hr. Etatsraad Brix.

Ved almindelig Forberedelseeksamen.

- I Dansk: Hr. Adjunkt Dybdal.
 - Engelsk: Hr. Oberstlieutenant Bærentzen.
 - Fransk: Hr. Cand. mag. Baruël.
 - Geografi: Hr. Etatsraad Brix.
 - Matematik: Hr. Professor Krüger.
 - Naturhistorie: Hr. Professor Grønlund.

Følgende Disciple underkastede sig

Afgangseksamen for Studerende.

Axelstrøm, A. A., Søn af Hr. Tilskærer A.
 Dibbern, B. M. M., Søn af Hr. Entreprenør D.
 Hastrup, J. J., Søn af Hr. Adjunkt H.
 Kjær, P. O., Søn af Hr. Grosserer K.
 Løber, J. P., Søn af Hr. Tobaksfabrikant L.
 Mensen, V. H., Søn af Hr. Bankbud M.
 Nielsen, L. J., Søn af Hr. Partikulier N.
 Overbye, A. S., Søn af Hr. Bogholder O.
 Sorterup, V. S., Søn af afd. Overlærer S.
 Teilmann, A. N. V., Søn af Hr. Kontorchef T.

4de Klasses Hovedeksamen.

Biilmann, H. S., Søn af Hr. Overdyrlæge B.
 Birch, L. O., Søn af afd. Fabrikant B.
 Bokkenheuser, Chr. P., Søn af Hr. Dr. med. Kommune-
 læge B.
 Esmarch, J. M., Søn af Hr. Grosserer E.
 Freilev, P. A., Søn af Hr. Øhandler F.
 Kjær, H. E., Søn af Hr. Grosserer K.
 Larsen, A. T., Søn af afd. Handelsrejsende L.
 Ludvigsen, C. J., Søn af Hr. Belysningsmester L.
 Meyer, A., Søn af Hr. Oberstlieutenant M.
 Olesen, O. B., Søn af Hr. Journalist O.
 Ravens, T. H. B., Søn af Hr. Proprietær R.
 Serritslev, H. C., Søn af Hr. Handskemager S.

Almindelig Forberedelseseksamen.

Andersen, G. A. V., Søn af Hr. Handelsagent A.
 Andersen, H. J., Søn af afd. Ølhandler A.
 Asmussen, O. C. J., Søn af afd. Jæger A.
 Berentzen, L. V. C., Søn af Hr. Guide B.
 Bruhn, W. A., Søn af Hr. Grosserer B.
 Christensen, F. T., Søn af afd. Partikulier C.
 Hansen, C. M. F., Søn af Hr. Vognfabrikør H.

Afgangseksamen fo

	Dansk Stil fri Opgave.	Dansk Stil bunden Opgave.	Dansk (mundtlig) og Old- nordisk	Fransk.	Tysk.	Historie.	Latin (skriftlig).	Latin (mundtlig) i det læste.
Axelstrøm, A. A.	g. +	mg.	g. +	mg. ÷	g.	mg. ÷	tg. +	mg.
Dibbern, B. M. M.	g. +	mg. ÷	mg. ÷	g. +	mg. ÷	tg. +	"	"
Hastrup, J. J.	mg. ÷	mg. ÷	mg. ÷	mg. ÷	mg. +	mg. ÷	g. +	mg. +
Kjær, P. O.	mg. ÷	g.	g. ÷	g. +	g. ÷	g.	mdl. +	g. +
Løber, J. P.	g. +	mg. ÷	mg. ÷	ug. ÷	ug. ÷	ug.	g. ÷	mg. +
Mensen, V. H.	g. +	mg. ÷	mg.	g. +	mg. +	mg. ÷	tg. +	mg.
Nielsen, L. J.	mg.	mg. ÷	ug. ÷	ug. ÷	ug. ÷	ug. ÷	mg. ÷	ug. ÷
Overbye, A. S.	mg. ÷	mg. ÷	mg. ÷	mg.	mg. +	g. +	g. +	mg.
Sorterup, V. S.	mg.	mg. +	mg. ÷	mg. +	ug. ÷	mg. ÷	tg.	mg. ÷
Teilmann, A. N. V. . . .	g.	g. ÷	tg. +	g.	g. ÷	mg.	mdl. +	g. ÷

Hjorth, H. C. F., Søn af Hr. Postbud H.
 Jensen, H. E. V., Søn af Hr. Grosserer J.
 Kroll, V., Søn af Hr. Skræddermester K.
 Lohse, J. F., Søn af Hr. Konsul L.
 Lund, A. M., Søn af afd. Præst L.
 Petersen, A. V., Søn af Hr. Partikulier P.
 Petri, A. H., Søn af afd. Apoteker P.
 Svendsen, L. A., Søn af Hr. Skibskapitain S.
 Wendrich, H. C., Søn af Hr. Klædehandler W.
 Ørnberg, C. L. A. P., Søn af Hr. Møbelhandler Ø.

Studerende Juni—Juli 1893.

Latin (mundtlig) ikke læst.	Græsk.	Naturlære.	Aritmetik (skriftlig).	Aritmetik (mundtlig).	Geometri (skriftlig).	Geometri (mundtlig).	Mekanisk Fysik med Optik	Kemisk Fysik med Astronomi og Metro- logi.	Points.	Hovedkarakter.
g. +	g. +	mg. +	"	"	"	"	"	"	82	2den Karakter.
"	"	"	mg. ÷	g.	mg. +	ug.	mg. +	g. +	80	2den —
mg. ÷	g. +	g.	"	"	"	"	"	"	87	1ste —
g. ÷	tg.	ug. ÷	"	"	"	"	"	"	55	3die —
mg. ÷	mg. +	ug. ÷	"	"	"	"	"	"	97	1ste —
g. +	mg.	ug. ÷	"	"	"	"	"	"	87	1ste —
mg. +	ug. ÷	ug.	"	"	"	"	"	"	104	1ste —
mg. ÷	mg.	ug.	"	"	"	"	"	"	93	1ste —
mg.	mg. ÷	ug. ÷	"	"	"	"	"	"	90	1ste —
g.	g. +	g. ÷	"	"	"	"	"	"	58	3die —

Fjerde Klases Hovedeksamen Juni—Juli 1893.

	Dansk Stil.	Tysk.	Fransk.	Latin.	Historie.	Geografi.	Naturhistorie.	Aritmetik.	Geometri.	Græsk.	Naturlære.	Points i det hele.	Points i Afslutningsfagene.
Bülmann, H. S. . . .	g. +	ug. ÷	mg. ÷	g. +	mg.	mg.	g. +	mg. +	mg. +	"	mg. ÷	72	32
Birch, L. O.	mg.	ug. ÷	mg. +	mg. +	ug. ÷	ug. ÷	ug.	ug.	ug.	"	ug.	84	38
Bokkenheuser, C.P.	g. +	mg. +	mg.	g. +	mg. +	ug. ÷	mg. +	ug. ÷	mg. ÷	"	ug. ÷	75	34
Esmarch, J. M. . . .	g.	mg.	mg. ÷	g.	g.	g.	mg. ÷	mg.	mg.	"	mg. +	66	28
Freilev, P. A. . . .	mg.	mg.	mg. ÷	g. +	mg. +	mg.	g.	mg. +	ug. ÷	mg. +	"	73	34
Kjær, H. E.	mg. ÷	g.	g. ÷	g.	mg.	mg. ÷	mg.	g. +	g.	"	g.	61	28
Larsen, A. T.	mg. ÷	mg. +	mg. +	mg. ÷	ug.	ug.	ug.	ug. ÷	ug.	"	ug.	81	36
Ludvigsen, C. J. . .	mg.	ug. ÷	ug. ÷	mg. +	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug. ÷	"	85	40
Meyer, A.	mg. ÷	mg. ÷	g.	tg. +	mg.	mg.	ug. ÷	mg.	mg.	"	mg.	65	26
Mynster, M. V. . . .	mg. ÷	mg.	g. +	g. ÷	g. +	mg. ÷	g.	tg. ÷	mg. +	g. +	"	55	24
Olesen, O. B.	mg. +	ug. ÷	mg. ÷	mg. ÷	ug.	ug.	ug.	g. +	g.	mg.	"	76	34
Ravens, T. H. B. . .	tg. ÷	g.	g. ÷	tg.	mg. +	mg.	ug. ÷	mg. ÷	mg. ÷	"	ug. ÷	51	22
Serritslev, H. C. . .	mg.	mg. ÷	mg. +	mg. +	mg.	mg. ÷	mg.	ug.	ug.	"	mg.	79	34

Almindelig Forberedelsesexamen 1893.

	Mundtlig Dansk.	Skriftlig Dansk.	Skriftl. og mundtlig Engelsk.	Tysk.	Fransk.	Historie.	Geografi.	Natur- historie.	Natur- lære.	Geometri skriftlig og mundtlig.	Regning.	Aritmetik skriftlig og mundtlig.	Orden med de skriftl. Arbejder.	Po- nts.
Andersen, G. A. V.	mg. +	mg.	mg. +	mg.	mg. +	ug. ÷	mg.	ug. ÷	mg. +	mg.	g.	mg. +	ug. ÷	114 $\frac{1}{3}$
Andersen, H. J. . .	mg. +	mg.	g. +	mg.	g.	ug. ÷	ug. ÷	g.	ug. ÷	mg. ÷	mg. +	ug. ÷	mg. +	108 $\frac{2}{3}$
Asmussen, O. C. J.	mg.	mg. ÷	mg. ÷	mg. +	g. ÷	mg.	mg. +	g.	mg. ÷	mg.	mg. ÷	ug. ÷	mg. +	104 $\frac{1}{3}$
Berentzen, L. V. C.	g.	g. ÷	g. ÷	g. ÷	"	tg.	g.	tg.	ug. ÷	ug.	ug.	ug. ÷	ug. ÷	74 $\frac{1}{3}$
Bruhn, W. A. . . .	g.	tg.	g. ÷	mg. ÷	g. ÷	mg. +	mg.	g.	g. ÷	tg. +	tg.	g. +	mg. ÷	67 $\frac{2}{3}$
Christensen, T. T.	g.	tg.	tg. +	mg. ÷	"	mg. ÷	mg. ÷	mg. ÷	g. ÷	g.	g. +	slet +	mg.	45 $\frac{2}{3}$
Hansen, C. M. F. .	ug. ÷	g. +	g. +	mg.	mg. ÷	mg. ÷	ug.	mg.	ug.	mg.	mg.	ug. ÷	mg. +	109 $\frac{2}{3}$
Hjorth, H. C. F. . .	mg. ÷	mg.	g. ÷	g.	g.	ug. ÷	g. ÷	mg. ÷	tg.	mg. +	mg. ÷	g. +	mg.	89
Jensen, H. E. V. . .	mg. +	mg. ÷	g. ÷	mg. ÷	g. ÷	g. +	ug. ÷	g. +	g.	ug.	tg. +	mg. ÷	mg. ÷	91 $\frac{2}{3}$
Kroll, V.	g. +	g. +	mg. ÷	g. +	tg.	g.	mg.	tg.	ug.	ug. ÷	mg.	ug. ÷	ug. ÷	93
Lohse, J. F.	ug. ÷	g.	g.	g. ÷	g. ÷	mg. ÷	mg.	tg. ÷	tg. +	mg. ÷	g. ÷	mg.	mg. ÷	80
Lund, A. M.	mg. ÷	mg. ÷	g. ÷	mg. ÷	tg. +	tg.	tg.	g.	g. +	g. +	tg. +	mdl. +	mg. ÷	64
Petersen, A. W. . .	g. +	g. ÷	g. +	g. ÷	"	mg. +	g.	mg. ÷	mg. ÷	mg.	g. +	mg.	ug. ÷	86
Petri, A. H.	tg. +	g. +	g.	tg.	"	g.	tg.	g.	g. +	tg.	mdl. +	tg. ÷	mg. +	46
Svendsen, L. N. . .	g. +	g.	g.	tg.	tg. +	g. +	mg.	tg. +	mg. ÷	mdl. +	g. ÷	tg. ÷	mg.	60 $\frac{2}{3}$
Wendrich, H. C. .	mg.	g. +	g. ÷	g.	"	g.	mg.	tg.	mg. ÷	mg.	g.	g. ÷	mg. +	80
Ørnberg, C. L. A. P.	mg. +	g.	mg. +	mg. ÷	mg. ÷	ug.	ug.	ug. ÷	ug.	ug.	ug.	ug. ÷	ug. ÷	115

Udsigt over, hvad der er læst i det forløbne Skoleaar.

Underklasserne.

Forberedelsesklasse a og b.

(1ste og 2den Underklasse).

Dansk. Eleverne ere indøvede i at tale højt og tydeligt og i Indenadslæsning. De ere delte i flere Partier; de videstkomne have læst Schneekloths danske Læsebog 2den Del, de yngre Schneekloths Læsebog 1ste Del Ved Samtale om Indholdet af det læste har Læreren søgt at bringe Eleverne til en rigtig Opfattelse og til med egne Ord at gengive det læste. Samtale om forskellige Dyrs Liv og Betydning, om de vigtigste Træer i Skov og Have, Forholdene paa Land og i By, de forskellige Haandværker, for en Del knyttet til Pfeiffers Vægtavler. De letfatteligste Fortællinger fra Bibelhistorien ere fortalte; enkelte Morgensange sungne.

Regning. Tallæsning. Øvelse i at behandle Tallene. Hovedregning. Eleverne ere delte i flere Partier. De fleste have lært Addition og Subtraktion. De øvrige beskæftige sig endnu med Begyndelsesgrundene.

Skrivning. Ældste Afdeling: Sammenskrift med latinske Bogstaver; for de øvrige har Undervisningen været indskrænket til de første Begrundelsesgrunde og enkelte Bogstaver, i den første Tid paa Tavle, senere i Bog.

Klassen har ialt 24 Timer om Ugen, hvoraf 6 anvendes til Skrivning, 2 til Gymnastik og de øvrige til

Fortælling, Indenadslæsning og Regning. Eleverne ere adskilte fra den øvrige Skole og ere stedse under Opsyn af en Lærer.

6te Klasse a og b.

(3die Underklasse).

For at optages i sjette Klasse maa Eleven have fyldt sit 7de Aar og nogenlunde opnaaet Færdighed i at skrive Bogstaverne.

Dansk. Schneekloths danske Læsebog 3die Del. I Aarets første Maaneder bruges to ugentlige Timer til Afskrift efter den trykte Bog, senere til Diktat af lettere ikke læste Stykker. To à tre Timer ugentlig bruges til Fortælling og Genfortælling af Stykker af Oldtidens Historie, Sagnhistorien eller Bibellhistorien; de øvrige Timer til Oplæsning, Stavning, Genfortælling, Øvelse i Forstaaelse af de læste Stykker i Prosa og Poesi. Ved Udgangen af Klassen skulle Eleverne kunne skelne Substantiver fra andre Ord.

Geografi. Danmarks Geografi alene efter Kort. De første geografiske Begreber ere bibragte ved, at man gaar ud fra de daglige Omgivelser eller fra Forhold, der ere Eleverne bekendte. Efterat de vigtigste Gader, Pladser, Bygninger o. s. v. i København ere opfriskede i Elevernes Hukommelse, gaar man over til Københavns Omgivelser og kommer derved til at omtale Agerdyrking, Kvægavl, Fiskeri, Forskellen paa Beskæftigelserne i Byen og paa Landet, en Købstads og en Landsbys forskellige Udseende o. s. v. Dernæst er Landets forskellige Dele, deres Natur og Udseende, Havets Indskæringer, de vigtigste Byer o. s. v. nærmere omtalte under stadig Paavisning af Naturens Indflydelse paa Menneskenes Beskæftigelse.

Naturhistorie. De vigtigste og mest karakteri-

stiske Repræsentanter for Pattedyr- og Fugleklassen. Der er ikke benyttet nogen Lærebog; men Læreren har ved Fremvisning og Beskrivelse af Hovedrepræsentanterne fra de forskellige Pattedyr- og Fugleordener fornemmelig lagt Vægt paa at vække og udvikle Disciplenes Sans for Dyrenes ydre Former og øve dem i at beskrive deres Udseende. Dertil er knyttet en kort Beskrivelse af Dyrenes Liv og mest fremtrædende Egenskaber.

Regning. De fire Regningsarter i ubenævnte hele Tal. Hovedregning.

Skrivning. I det første Halvaar beskæftiges Eleverne med Indøvelse af Alfabetet i begge Skrifter. De flinkeste øves dernæst i Sammenskrift efter foreskrevne Ord.

5te Klasse a og b.

(4de Underklasse).

Dansk. Dansk Læsebog af Agerskov, Nørregaard og Strøm, 2den Afdeling. 3 ugentlige Timer til Diktat, alle Skilletegn dikteres. Formlæren indøves ved Hjælp af en af Læreren dikteret skematisk Grammatik. Af og til, naar der i en Del af en Time er Tid dertil, bliver der fortalt eller forelæst for Eleverne historiske Brudstykker som Fortsættelse af det i 6te Klasse gennemgaaede.

Engelsk. Listovs Ledetraad, 1ste Afdeling.

Geografi. Europas Lande undtagen Danmark, Italien og Balkanhalvøen efter Dahlbergs lille Lærebog.

Religion. Det gamle Testamente efter Balslevs Bibelhistorie; Luthers lille Katekismus: de ti Bud, Trosartiklerne og Fadervor uden Forklaring; nogle Salmer.

Naturhistorie. Berg: Dyrerigets Naturhistorie: Pattedyr. Eleverne ere øvede i at beskrive Eksemplarer af foreviste Dyr og i at paavise deres karakteristiske Kendetegn og Skelnemærker. Tillige ere de gjorte bekendte med Dyrenes Levemaade og Opholdssteder.

Regning. De fire Regningsarter i benævnte Tal. Hovedregning to Timer om Ugen.

Tegning paa Tavle af retlinede Figurer efter Fortegning paa Klassetavlen og efter Janniches Vejledning 1ste og 2det Hefte.

Skrivning. Øvelse i Sammenskrift, dels efter Forskrift, dels efter trykte Bøger.

Gymnastik og Sang.

4de Klasse a og b.

(5te Underklasse).

Dansk. Dansk Læsebog af Agerskov, Nørregaard og Strøm, 3dje Afdeling. To Timer til Diktat, Skilletegnene dikteres. Analyse, Adskillelse af Sætninger.

Tysk. C. A. Nissen: Tysk Elementarbog, Forskolen. Det læste er omhyggelig repeteret og paa forskellig Maade indøvet. Af Grammatik er det vigtigste af Formlæren gennemgaaet uden Bog.

Engelsk. Listovs Ledetraad anden Afdeling, Stykke 1—56; de danske Stykker ere skrevne. Tillægget benyttet til Øvelse paa Skolen.

Historie. Danmark Historie efter Fabricius og Klaussen: Fædrelandshistorie for Forskolen.

Geografi. Dahlbergs lille Geografi: Italien, Balkanhalvøen og de fire fremmede Verdensdele.

Religion. Det nye Testamente efter Balslevs Bibelhistorie. Luthers lille Katekismus: de ti Bud. Nogle Salmer.

Naturhistorie. Efter Berg: Fugle, Krybdyr, Fisk og Padder. Undervisningen er stadig knyttet til Fremvisning af Naturgenstande eller Afbildninger, saaledes, at Eleverne ere øvede i selv at faa Øje for og indprente sig Forskelligheder og Ligheder mellem de forskellige Dyreformer, og Bogen er kun benyttet som Støttepunkt for det paa denne Maade lærte.

Regning. De fire Regningsarter med hele og brudne Tal; Regning paa Klassesstavlen og Hovedregning.

Tegning. Janniches Vejledning, 2det og 3die Hefte. Tegning efter Figurer paa Klassesstavlen.

Skrivning, dels efter Forskrift, dels efter Diktat i linierede Bøger.

Gymnastik og Sang.

3die Klasse a og b.

(6te Underklasse).

Dansk. Dansk Læsebog af Agerskov, Nørregaard og Strøm, 4de Afdeling. Bojesens Grammatik, hvori dog de fleste Anmærkninger springes over. 1 Time om Ugen bruges til Diktat; i denne Klasse vænnes Eleverne efterhaanden til selv at sætte Skilletegn.

Tysk. Kapers og Simonsens Læsebog for Begyndere S. 45—97. Substantivernes Deklination, Hjælpeverbernes og de svage Verbers Konjugation efter N. S. Andersens tyske Grammatik for Begyndere.

Fransk. Jung: Fransk Elementarbog St. 1—37. Grammatiken er indøvet med Noterne i Bogen som Grundlag.

Engelsk. Listovs Ledetraad, 2den Afdeling fra Stk. 56—109 og den tilsvarende Del af Tillægget. De danske Stykker ere benyttede til Øvelse i Oversættelse fra Dansk til Engelsk. Under Læsningen ere de vigtigste Dele af Formlæren indøvede.

Historie. Danmarks Kongerække. Læreren har mundtlig gennemgaaet Fortællinger af hele Historien og vænnet Eleverne til at føre en historisk Notebog for at fæste det lærte i Hukommelsen.

Geografi. Læreren har kort gennemgaaet Zoner, Klima, Menneskeracer o. s. v. Derefter er læst efter Dahlbergs større Bog p. 18—44: Danmark til Mellem-europa.

Religion. Balslevs Katekismus: Bønnen. Det gamle Testaments Bibelhistorie efter Balslev, med Udvidelser. Nogle Salmer.

Naturhistorie. Leddyr og Bløddyr, Dyrenes indre Bygning, de vigtigste Organer og deres Virkemaade fremhævet.

Regning. I Begyndelsen af Skoleaaret er Brøkrekning repeteret; senere er gennemgaaet Regula de Tri med hele Tal og Brøk. Indøvelse af Tabel. Idelig Øvelse i Hovedregning.

Geometrisk Tegning. Der er forklaret og tegnet Figurer til de vigtigste Sætninger og Konstruktioner i Jul. Petersens Plangeometri under Afsnittet om Polygoner. Der er lagt Vægt paa at indprente Eleverne de vigtigste Begreber og Betegnelser i Geometrien.

Frihaandstegning. Janniches Vejledning, 3die og 4de Hefte. Tegning efter Figurer paa Klassesavlen.

Skrivning.

Gymnastik og Sang.

Realklasserne.

2den Klasse.

(1ste Realklasse).

Dansk. Dansk Læsebog af Agerskov, Nørregaard og Strøm, 5te Afdeling. Afvekslende Diktatstile, Genfortællinger og meget lette fri Stile, et Arbejde om Ugen, enten hjemme eller paa Skolen. Af Bojesens Grammatik er medtaget en Del af Anmærkningerne. Oplæsning og Analyse.

Tysk. Simonsens Læsebog for Mellemlklasserne, Stykke 1—80. Efter N. S. Andersens Grammatik: Bøjningslærens Hovedtræk og Præpositionerne.

Fransk. Abrahams og Arlaud: Franske Læsestykker, S. 1—35. Jungs Elementarvog S. 38—59.

Engelsk. Listovs Ledetraad, 2den Afdeling, Stykke 110—154. De danske Stykker ere skrevne. Tillægget benyttet til ekstempor. Øvelser.

Historie. Blochs Lærebog: 1517—1789; Nordens Historie 1523—1797.

Geografi. Dahlbergs større Geografi. Europa S. 19—60.

Religion. Balslevs Katekismus, den første og anden Trosartikel. Det nye Testaments Bibelhistorie efter Balslev med Tilføjelser af Skriften. Nogle Salmer.

Naturhistorie. Den almindelige Botanik efter Strøm. Pattedyr og Fugle til Hønsfuglene efter Fjellstrup.

Matematik. Julius Petersens elementære Plangeometri indtil Afhængighed mellem rette Liniers Længder. I Aritmetik efter Jul. Petersens Rationale Størrelser indtil Polynomiers Division. Skriftlige Opgaver ere regnede hjemme og paa Skolen.

Regning. Repetition af Brøk, Regula de Tri med hele Tal og Brøk, Beregning af simpel Rente, blandede Opgaver. Regning paa Klassetavlen og de smaa Tavler. Hjemmeregning.

Geometrisk Tegning. Konstruktioner af kongruente og ligedannede Figurer samt regulære Polygoner, Ovaler og Spiraler.

Frihaandstegning efter Janniches Vejledning 3die Hefte. Tegning efter Figurer paa Klassetavlen. Enkelte flinkere Elever have begyndt paa Hetsch's store Fortegninger.

Skrivning. Øvelserne fortsættes i ulinierede Bøger efter Forskrift og Diktat.

Gymnastik og Sang.

1ste Klasse.

(2den Realklasse).

Dansk. Dansk Læsebog af Agerskov, Nørregaard og Strøm. Foruden denne er benyttet til Oplæsning og Analyse Winkel-Horn: Vore Fædres Guder. Af Bojesens Grammatik: Sætningslæren, Verberne og Pronominerne. I den første Del af Aaret Diktatstile, senere Genfortællinger og lidt friere Opgaver.

Tysk. Simonsens Læsebog for Mellemlklasserne Stykke 77—98. Andersens Grammatik. Det vigtigste af Deklinationslæren og Konjugationslæren samt Præpositionerne.

Fransk. Abrahams og Arlaud: franske Læsestykker S. 35—115. Noterne i Jungs Elementarbog læste og repeterede.

Engelsk. Listovs Ledetraad, 2den Afdeling, Stykke 156—Bogen ud, og Læsestykker S. 1—55; de danske Stykker skrevne som Stil.

Historie: Norden i den nyere Tid; den nyeste Tid.

Geografi. Dahlbergs større Geografi S. 57—110.

Religion. Matthæus' Evangelium. Af Balslevs Katekismus: den tredie Trosartikel og Sakramenterne.

Naturhistorie. Fra Hønsfuglene til Leddyr. Tokimbladede Planter.

Naturlære. Ellingers Lærebog i Fysik: Ligevægtslæren.

Matematik. Jul. Petersens Geometri indtil «Lige-dannede Figurer». Af «Rationale Størrelser»: Polynomiers Division, Potens, Ligninger af første Grad med en og flere ubekendte, Proportioner og Decimalbrøk.

Regning. Repetition af Brøk. Anvendelse af Proportioner (Procentregning, sammensat Regula de Tri, Delingsregning, Blandingsregning og Kæderegning). Jævnlig Hjemmeregning.

Tegning. Tegning efter Figurer paa Klassenavlen, Hetsch's store Fortegninger og Helsted's Gipsafstøbninger og Ornamente. — Projektionstegning.

Skrivning og Gymnastik,

Øvergangsklassen.

(3die Realklasse).

Dansk. F. Christensens Haandbog i dansk Literatur I. Bojesens Grammatik. Analyse. En Hjemmestil hver fjortende Dag, desuden en Gang om Maanedens en historisk Stil og en Gang om Maanedens en geografisk Stil, som gives af Lærerne i disse Fag. Ved Rettelsen tages der lige saa stort Hensyn til Sproget som til Indholdet.

Tysk. Kaper og Simonsens Læsebog for de højere Klasser, 85 Sider Prosa og 12 Sider Poesi. Simonsens tyske Grammatik: Adjektiver, Pronomener, Verber og Præpositioner.

Fransk. Abrahams og Arlaud: franske Noveller og Fortællinger II. Til Ekstemporallæsning er benyttet Abrahams og Arlaud: franske Læsestykker for Mellemklasserne. Formlæren efter Jungs Grammatik.

Engelsk. Listovs engelske Læsestykker, 2den Afdeling S. 1—140. Bojesens engelske Digte S. 1—28.

Historie. Den nyeste Tid og Middelalderen efter Bloch.

Geografi. Dahlbergs større Geografi S. 1—18; 40—85.

Naturhistorie. I Zoologi: Leddyr og Bløddyr. Botanik efter Strøm: fra tokimbladede Planter Bogen ud.

Naturlære. Ligevægtslæren og Varmelæren efter Ellingers Fysik.

Religion. Johannes Evangelium og Apostlenes Gerninger.

Matematik. Jul. Petersens «Rationale Størrelser»: Maal; af «Irrationale Størrelser»: Rod, Ligninger af anden Grad, Rækker. Jul. Petersens Geometri: Indtil Cirkelperiferiens Længde. Opgaver hjemme og paa Skolen.

Regning. Kvadratrod, Kubikrod, Logaritmer og blandede Opgaver efter Bokkenheusers Regnebog for de højere Klasse.

Skrivning og Gymnastik.

Afgangsklassen.

(4de Realklasse).

Dansk. Bojesens Grammatik gennemgaaet. Til Oplæsning og Analyse er for det meste brugt Borchsenius og Winkel-Horns Hovedværker i den danske Literatur. Gennemsnitlig 3 Stile om Maanedene, hvoraf en historisk eller geografisk. Til Eksamen opgives: Erasmus Montanus og Maskerade. Fiskerne. Gaffelen. Smeden og Bageren. Hakon Jarl. Paaskelilien. Apriksnarrene. Genboerne og flere mindre Arbejder.

Engelsk. Listov: Udvalg af engelske Forfatteres Skrifter. Side 3—92; Læsestykker Side 133—155. Bøjsens Digte Side 25—60.

Tysk. Kaper og Simonsens tyske Læsebog for de højere Klasser: Side 1—86; 98—109; 172—187; 245—251; 368; 410—516; 433—439. Repetition af forrige Aars Pensum. Kaper og Simonsens Grammatik. Taaffes Syntaks.

Fransk. Abrahams og Arlauds Læsestykker.

Historie. Blochs Lærebog i Historie I og II Del.

Geografi. Dahlbergs større Geografi.

Matematik. Jul. Petersens Aritmetik til Annuiteter. Jul. Petersens Geometri.

Naturhistorie. Fjelstrups Zoologi. Strøms Plante-lære.

Naturlære. Ellingers Lærebog i Fysik.

De studerende Klasser.

1ste studerende Klasse.

Latin. Hauchs latinske Elementarbog Stykke 1—120. Den bag i Bogen givne Oversigt over Formlæren er benyttet til Repetition af det i Stykkerne indøvede. Skriftlige Øvelser.

Tysk. Simonsens Læsebog for Mellemlasserne Stk. 1—82. Andersens Grammatik: Formlærens vigtigste Afsnit.

Fransk. Abrahams og Arlaud: Franske Læsestykker S. 1—35. Jungs Elementarbog S. 30—40, 47—59.
De øvrige Fag som den tilsvarende Realklasse.

2den studerende Klasse.

Latin. Hauchs Læsebog I Stykke 112—Bogen ud. II Stykke 1—53. Alle danske Stykker ere skrevne paa Skolen. Ekstemporaløvelser.

Fransk. Abrahams og Arlauds Læsebog p. 35—78 og 115—138. Det vigtigste af Formlæren. Nogle Stile.

Tysk. Simonsens Læsebog for Mellemlasserne c. 70 Sider, nogle Vers. Andersens Grammatik.

I øvrigt som den tilsvarende Realklasse.

3die studerende Klasse.

Latin. Cæsars Gallerkrig: 1ste og 3die Bog.

Græsk. Karl Hude: Græsk Elementarbog S. 1—5; 11—19, 50—57. Bergs Formlære.

Fransk. Abrahams og Arlaud: Læsestykker Side 79—156. Mundtlige og skriftlige Oversættelser efter Jungs Stiløvelser. En Stil om Ugen.

Tysk. Kaper og Simonsens Læsebog for de højere Klasser, c. 50 Sider. Efter Nissens Grammatik det vigtigste af Formlæren.

Historie. Bloch: Den nyeste Tid, Oldtiden. Norden i Middelalderen.

Geografi.

Naturhistorie. Zoologi: Leddyr og Bløddyr. Botanik: Enkimbladede, Planternes Sammensætning og Liv, Naaletræer og Sporeplanter.

I øvrigt som den tilsvarende Realklasse.

4de studerende Klasse.

Dansk. Værker og Brudstykker af Værker af danske Forfattere. Lidt om Holberg, Ewald og Oehlen-schlägers Levned. To Stile om Maanedene, desuden en historisk eller geografisk Stil.

Tysk. Kaper og Simonsens Læsebog for de højere Klasser S. 98—109, 172—188, 273—287, 293—297, 303—308, samt Digte af Goethe, Schiller, Uhland, W. Müller, Heine o. fl. Grammatik: Formlæren repe-teret, nogle Syntaksregler, mest indøvede ved Analyse.

Fransk. Abrahams og Arlaud: Franske Noveller og Fortællinger II. Formlæren efter Jung.

Latin. Ciceros Taler mod Catilina. Ciceros Galler-krig I og II. Qvids Metamorfoser: Verdensaldrene, Deu-calion, Phaëthon, Ocyrrhoe, Europa, Pyramus og Thisbe. — Heraf opgives til Eksamen: Talerne mod Catilina I, II, III 1—4. Cæsar I 1—17, II. Verdensaldrene, Deu-calion, Phaëthon.

Græsk. Schenkl: Chrestomathie aus Xenophon S. 43—74 og 86—95. Odysseen I, II 1—80; Sechers Mythologi.

Historie. Den nyeste Tid efter Bloch. Nordens Historie indtil Unionen efter Ottosen.

Geografi. Dahlbergs større Lærebog.

Matematik. Jul. Petersens Aritmetik I og II til Annuiteter. Jul. Petersens Plangeometri.

Naturlære. Ellingers Fysik undtagen Læren om Lyset.

Naturhistorie. Zoologien efter Lütken Nr. 2. Plantelæren efter Strøm (1885).

5te studerende Klasse.

Dansk. Winkel-Horns Literaturhistorie. Den danske Literaturs Historie er gennemgaaet til 1784. Stil hver anden Uge. Desuden 8 historiske Stile i Aarets Løb.

Fransk. Abrahams og Arlaud: Franske Noveller og Fortællinger III. Coppée 40 Digte. Theuriet: Le secret de Gertrude og Péchés de jeunesse (300 Sider), tildels kursorisk. 1 Stil om Ugen.

Tysk. Mohr og Haunstrups Læsebog, S. 1—130. Schillers Wilhelm Tell. Nissens Grammatik II: Konjunktiv, Imperativ og Infinitiv samt Kasuslæren.

Latin. Cicero: Talerne mod Catilina. Sallust: Catilina. Livius XXII 1—49. Vergils Æneide II. Horats: Udvalg af Oderne. Stykker af Madvigs Carmina selecta. — Henrichsens Versioner. Ekstemporallæsning efter Livius XXIII.

Græsk. Herodot I 1—53, III 1—80. Odysseen I, II 1—200, VI, X, XI. Lukians Karon og Gudesamtaler. Sechers Mythologi og Literaturhistorie. Bergs Formlære. Hudes Syntaks.

Oldnordisk, Wimmers Læsebog S. 1—15, 26—36, 74—107 (undtagen Versene), 132—155. Wimmers Formlære læst og repeteret.

Religion. Frederik Nielsens Kirkehistorie.

Historie. Koch: Oldtidens Historie. Ottosen: Nordens Historie.

Naturlære, sproglig Retning. Ellingers Fysik: Ligevægts- og Varmelære.

Matematik. Julius Petersens Aritmetik: fra

Annuiteter—Bogen ud. Trigonometri. Analytisk Geometri til Ellipsen.

Naturlære, mat. Retning. Forhammer og Julius Petersens Lærebog i mekanisk Fysik.

6te studerende Klasse.

Dansk. Den danske Literaturs Historie efter Winkel-Horns Lærebog til 1870. Som Speciale: Oehlen-schläger. Af Værker opgives: Holberg: Erasmus Montanus, Maskerade, 1ste Sang af Peder Paars, Ewald: 1ste Akt af Fiskerne. Wessel: Kærlighed uden Strømper. Oehlen-schläger: Sct. Hans Aftens Spil, Vaulunders Saga. Aladdin, Hakon Jarl, Digte. Blicher: Marie. Grundtvig: Paaskelilien. Poul Møller: Uddrag af en Students Eventyr. Chr. Winthers: Ringens Indskrift. Hertz: Sparekassen. H. C. Andersen: Nogle Eventyr. Pal-müller: 1ste Sang af Adam Homo, Vestalinden. Ho-strup: Genboerne. Goldschmidt: den flyvende Post. Heiberg: Aprilsnarrene. Desuden udvalgte Stykker efter Flors Haandbog.

Oldnordisk. Wimmers Lærebog, S. 1—15, 25—60, 63—118 (undt. Versene i Gunlaugs Saga). Heraf opgives til Eksamen S. 1—15; 25—60; 63—107.

Fransk. Jung: Franske Noveller og Fortællinger. Tre Noveller af Daudet, Theuriet. Lamartine: Procès et mort de Louis XVI. Jungs Grammatik. 1 Stil om Ugen.

Tysk. Hele Mohr og Haunstrup: Tysk Læsebog for de højere Klasser. Lessing: Nathan der Weise. Schiller: Wilhelm Tell. Klopstocks Oder i Udvalg (Sammlung Göschen). Analyse.

Historie. Oldtiden efter Thrige. Norden efter Ottosen. Nyeste Tid efter Frederik Nielsen. Resten efter Blochs Realskolebog. En historisk Stil om Maanednen.

Latin. Cicero: Talerne mod Catilina. Cato Major:

Talen for den maniliske Lov, Kap. 1—12. Seneca: ad Marciam. Livius XXI 4—39, XXII. Vergils Æneide II og IV. Horats' Udvalg af Oderne (1152 Vers); af Brevene I (764 Vers), II (486 Vers). Af Madvigs Carmina selecta: Lucret's 1. Catul. Tibul 1—4. Ovid 3—6, 8. Martial. Heraf opgives til Eksamen: Seneca: ad Marciam. Cicero: in Catilinam I, II, III 1—2. Livius XXII 1—49. Vergils Æneide II. Af Oderne (1152 Vers). Af Brevene I (764 Vers). Catul. Tibul 1—4. Martial 14—20. — Kursorisk: Henrichsens Versioner, Sallust's Jugurtha, Cicero: pro lege Manilia, Livius XXIII. Versioner efter Henrichsen. Antikviteter og Literaturhistorie efter Weisses mindre Lærebog.

Græsk. Herodot I 1—121, III 1—79. Platons Apologi. Lukian: Prometheus, Karon, Gudesamtaler (9 Sider), Hanen. Homers Illiade VI. Odysseen I. VIII. X og 304 Vers af II. Euripides Alkestis. Bergs Formlære, Hudes Syntaks, Sechers Literaturhistorie og Mythologi; Antikviteter efter mundtlige Foredrag.

Religion. Fr. Nielsens Kirkehistorie.

Naturlære, sprog.-hist. Retning: Ellingers Lærebog i Fysik, Jørgensens Astronomi.

Matematik. Julius Petersen: Aritmetik I og II. Trigonometri, Steometri og analytisk Geometri. De fleste af Opgaverne i Metoder og Teorier gennemgaaede.

Naturlære, mat.-naturvidensk. Retning. Julius Petersen: mekanisk Fysik. Ellinger: Varmelære. Magnetisme. Elektricitet. Julius Petersen og Forchhammer: Astronomi. Adam Poulsen: Optik, Meteorologi.

Næste Aar bruges følgende Lærebøger.

Forberedelsesklasserne. Schneekloths Læsebog for det første Skoleaar. Schneekloths danske Læsebog for det andet Skoleaar. Den lille Tabel.

6te Klasse. Schneekloths danske Læsebog for det tredje Skoleaar. En Tabel. Kort over Danmark. V. Sanne: Træffeøvelser. V. Kalhauge: Enstemmige Sange til Skolebrug.

5te Klasse. Dansk Læsebog af Agerskov, Nørregaard og Strøm, 2den Afdeling (4de Udgave). Listovs engelske Ledetraad, 1ste Afdeling (8de Udgave). Balslevs Bibelhistorie. Den nye Salmebog. J. Berg: Dyrerigets Naturhistorie. Dahlbergs lille Geografi. Bokkenheusers Regnebog for de lavere Klasser. Et Atlas. V. Sanne: Træffeøvelser. V. Kalhauge: Enstemmige Sange til Skolebrug.

4de Klasse. Dansk Læsebog af Agerskov, Nørregaard og Strøm, 3die Afdeling (4de Udgave). Nissen: Tysk Elementarbog. Listovs engelske Ledetraad, 2den Afdeling (2den Udgave) med Tillæg. Fabricius og Klausen: Fædrelandshistorie for Forskolen. Dahlbergs lille Geografi. Balslevs Katekismus. Balslevs Bibelhistorie. Den nye Salmebog. J. Berg. Dyrerigets Naturhistorie. Bokkenheusers Regnebog for Mellemklasserne. Et Atlas. V. Sanne: Træffeøvelser. V. Kalhauge: To- og trestemmige Sange til Skolebrug.

3die Klasse. Dansk Læsebog af Agerskov, Nørregaard og Strøm, 4de Afdeling (3die Udgave). Bojesens Grammatik. Kaper og Simonsen: Tysk Læsebog for Begyndere. Andersen: Tysk Grammatik for Begyndere. Carl Michelsen: Fransk for Begyndere. Listovs engelske Ledetraad 2den Afdeling med Tillæg. Angelo Haase: Lærebog i Verdenshistorien. Balslevs Bibelhistorie. Balslevs Katekismus. Den nye Salmebog. Dahlbergs større Geografi. J. Berg: Dyrerigets Naturhistorie. Bokkenheusers Regnebog for Mellemklasserne. Et Atlas. V. Sanne: Træffeøvelser. V. Kalhauge: To- og trestemmige Sange til Skolebrug.

2den Klasse. Dansk Læsebog af Agerskov, Nørre-

gaard og Strøm, 5te Afdeling. Bojesens Grammatik. Simonsen: Tysk Læsebog for Mellemklasserne. Andersen: Tysk Grammatik. Jung: Elementar bog (8de Udgave). Abrahams og Arlaud: Franske Læsestykker (2den Udgave). Listovs Ledetraad, 2den Afdeling, samt Tillæg. Et tysk Leksikon. Blochs Lærebog i Historie for Realskoler, 1ste Del. Dahlbergs større Lærebog i Geografi. Fjelstrup: Lærebog i Zoologi. Strøm: Begyndelsesgrundene af Plantelæren. Julius Petersens Aritmetik, 1ste Del. Julius Petersens Geometri. Balslevs Katekismus. Den nye Salmebog. Bokkenheusers Regnebog for Mellemklasserne. Et Atlas. V. Sanne: Træffeøvelser. V. Kalhauge: To- og trestemmige Sange til Skolebrug.

1ste Klasse. Dansk Læsebog af Agerskov, Nørregaard og Strøm 6te Afdeling (2den Udgave). Winkel-Horn: Vore Fædres Guder. Simonsens tyske Læsebog (4de Udgave). Andersen: Tysk Grammatik. Abrahams og Arlaud: Franske Læsestykker. Jungs franske Grammatik og Elementar bog. Listovs Læsestykker og Stiløvelser 1ste Afdeling. Balslevs Katekismus. Fjelstrups Lærebog i Zoologi. Julius Petersens Aritmetik I. Julius Petersens Geometri. Bokkenheusers Regnebog for Mellemklasserne. Blochs Lærebog for Realskoler. Dahlbergs større Geografi. Et Atlas. Et tysk, fransk og engelsk Leksikon. V. Sanne: Træffeøvelser. V. Kalhauge: To- og trestemmige Sange til Skolebrug.

Overgangsklassen. F. Christensen: Haandbog i dansk Literatur 1ste Del. Bojesens Grammatik. Kaper og Simonsens tyske Læsebog (kun sidste Udgave). Simonsens tyske Grammatik. Abrahams og Arlauds franske Noveller og Fortællinger 2det Hefte. Jungs Formlære. Listovs engelske Læsestykker, 2den Afdeling. Boysens engelske Digte. Blochs Lærebog i Historie for Realskoler. Dahlbergs større Geografi. Julius Petersens Aritmetik I og II. Julius Petersens Geometri. Houëls Logaritme-

tabel. Bokkenheusers Regnebog for de højere Klasser. Fjelstrups Zoologi. Strøms Plantelære. Ellingers Fysik. Et tysk, et fransk og et engelsk Leksikon. Atlas. V. Sanne: Træffeøvelser. V. Kalhauge: To- og trestemige Sange til Skolebrug.

Afgangsklassen. F. Christensen: Haandbog i dansk Literatur I. Bojesens Grammatik. Kaper og Simonsens tyske Læsebog for de højere Klasser. Simonsens Grammatik. Taaffes Syntaks. Abrahams og Arlaud: Noveller og Fortællinger 1ste Hefte. Jungs Grammatik. Listovs engelske Læsestykker, 2den Afdeling, Udvalg af engelske Forfatteres Skrifter. Boysens engelske Digte, Repetitionshefte til Brug ved Undervisningen i Engelsk. Fr. Niensens Kirkehistorie. Blochs Lærebog i Historie for Realskoler. Dahlbergs større Geografi. Julius Petersens Aritmetik I og II, Geometri. Houëls Logaritmetabel. Bokkenheusers Regnebog for de højere Klasser. Lomholts Opgavesamling til alm. Forberedelseseksamen. Fjelstrups Zoologi. Strøms Plantelære. Ellingers Fysik.

Iste studerende Klasse. Hauchs latinske Læsebog I. I øvrigt som den tilsvarende Realklasse, dog ikke Engelsk, men Lützens Zoologi Nr. 2.

2den studerende Klasse. Hauchs latinske Læsebog (I og II). I øvrigt som den tilsvarende Realklasse, dog ikke Engelsk, men Lützens Zoologi Nr. 2.

3die studerende Klasse. Cæsars Gallerkrig, helst Reinhardts Udgave. Madvigs Sproglære, en latinsk-dansk Ordbog (helst Jensen-Goldschmidts), en dansk-latinsk Ordbog (helst Kjærs). Iversens Stilevelser, sidste Udgave. I de øvrige Fag som den tilsvarende Realklasse, dog Nissens tyske Grammatik II og Lützens Zoologi Nr. 2 og ikke Engelsk og Fysik. — Særlig for den sproglig-historiske Retning: K. Hude: græsk Elementar-bog; Bergs græske Grammatik, udgiven af Levy. —

Særlig for den mat.-naturvidensk. Retning: Ellingers Fysik.

4de studerende Klasse. Cæsars Gallerkrig. Ciceros udvalgte Taler, udg. af Madvig. Ovids Metamorfoser, udg. af Bloch, 1ste Hefte. Grammatik, Ordbøger og Stiløvelser som i 3die studerende Klasse. I de øvrige Fag som i den tilsvarende Realklasse, dog Nissens tyske Grammatik, Lützens Zoologi Nr. 2, ikke Engelsk og Fysik. — Ræder: Oldtidens Historie. Særlig for den sproglig-historiske Retning: Schenkl's Chrestomathie aus Xenophon. Homers Odyssee. Sechers Mythologi. Særlig for den mat.-naturvidensk. Retning. — Ellingers Fysik.

5te studerende Klasse. Winkel-Horns Literaturhistorie. Tyske Læsestykker af Mohr og Haunstrup, Nissens tyske Grammatik Nr. 2. Ottosens Lærebog i Nordens Historie. Blochs Lærebog for Realskoler I og II. Ræders Lærebog i Oldtidens Historie. Fr. Nielsens Kirkehistorie. Wimmers oldnordiske Lærebog. Wimmers mindre Formlære. — For den sproglige Afdeling: Homers Odyssee. Herodot III og VIII. Lukian, udgiven af Gertz. Secher: Mythologi og Literaturhistorie. Hudes Syntaks. Livius XXI—XXV, udgiven af Madvig. Madvigs Udvalg af Ciceros Taler. Henrichsens Versioner. Weisses mindre Lærebog i romerske Antikviteter og Literaturhistorie. Vergils Æneide. Horats Oder og Breve. Ellingers Fysik. — For den mat.-naturvidensk. Afdeling. Julius Petersens Stereometri, Trigonometri, analytisk Geometri, Metoder og Teorier. Foldbergs Samling af Eksamensopgaver.

6te studerende Klasse. Den sproglige Retning: Seneca: udvalgte Dialoger ved Gertz. Madvig: Carmina selecta. Madvigs Udvalg af Ciceros Taler. Platons Apologi. Euripides Alkestis. Jørgensens Astronomi. — Den mat. Retning: Julius Petersen mekaniske Fysik. Julius

Petersen og Forchhammer: Astronomi. Ellinger: Varmelære. Adam Poulsen: Optik, Meteorologi.

I de tre højere Klasser forbeholder Skolen sig senere at kræve Anskaffelse af enkelte Bøger.

Fælles Regler,

vedtagne af: Borgerdydskolen i Helgolandsgade, Borgerdydskolen i Kjøbenhavn, Efter-slægtselskabets Skole, Frederiksberg Latin- og Realskole, Lyceum, Mariboës Skole, Nørrebro's Latin- og Realskole, Schneekloths Latin- og Realskole, Slomanns Skole og Østerbro's Latin og Realskole.

Om smitsomme Sygdomme.

- 1) Naar der i en Familie, som har skolesøgende Børn, udbryder en smitsom Sygdom, maa Skolen forlange straks at modtage Meddelelse derom.
- 2) Er Sygdommen Skarlagensfeber, Difteritis eller en anden farligere Sygdom, vil det ubetinget være nødvendigt at forbyde alle Disciple fra Hjem, hvor der findes Patienter med disse farlige Sygdomme, al Adgang til Skolen, indtil det ved Lægeattest erklæres, at al Fare for Smitte er forbi.
- 3) Derimod vil det under en af de sædvanlige, godartede Mæslinge- eller Kighosteepidemier eller andre mindre farlige smitsomme Sygdomme i Reglen ikke være nødvendigt at formene Disciple fra Hjem, hvor disse Sygdomme findes, Adgang til Skolen.

Om Eksamensafgifter m. m.

- 1) Naar en Discipel forsømmer Skolen paa Grund af Sygdom, betales kun for den Maaned, hvori Syg-

dommen begynder, og for den følgende Maaned. Denne Regel finder ogsaa Anvendelse paa Disciple, der maa holdes borte fra Skolen paa Grund af Sygdom i Hjemmet.

- 2) Af Dimittenderne (studerende og Realdisciple) betales Skolepenge til Skoleaarets Slutning, det er: til Juli Maanedes Udgang.
- 3) Enhver Discipel, der indstiller sig til 4de Klasses Hovedeksamen eller Realafgangseksamen, betaler 20 Kr. For Afgangseksamen for Studerende betales intet af den Discipel, der har bestaaet 4de Klasses Hovedeksamen ved samme Skole; ellers betales 20 Kr. (For Stempel paa Testimoniet betales 1 Kr.)
- 4) En Privatist, der indstiller sig til:
  - a. Tillægsprøve til Skolelærereks. betaler 10 Kr.
  - b. Tillægsprøve til Alm. Forberedelseseksamen, sproglig . . . . — 11 —
matematisk . . — 9 —
  - c. Eksamen i Latin for Farmaceuter . . . . . — 8 —
  - d. 4de Klasses Eksamen, sproglig — 28 —
— — , matemat. — 22 —
  - e. Afgangseksamen for studerende,
    - sproglig . . . . — 41 —
    - matematisk . . — 43 —

Om Elevers Udmeldelse og Overflytning fra en Skole til en anden.

- 1) Udmeldelser maa ske med en fuld Maanedes Varsel; der betales altsaa for den Maaned, i hvilken Udmeldelsen sker, og for den følgende.
- 2) Naar Opflytningen i en højere Klasse er nægtet en Elev i en af de nævnte Latin og Realskoler, der

- have Dimissionsret, kan han ikke ved at overflyttes til en anden af disse Skoler optages i en Klasse, der svarer til den, hvori Opflytning ved den anden var ham nægtet. Han maa derfor, naar han skal optages i en anden Skole, medbringe en Erklæring med Hensyn til Opflytning fra den Skole, han forlader (gælder for samtlige Latin- og Realklasser).
- 3) Udgaar en Elev paa Foranledning enten af Hjemmet eller af Skolen, fordi Hjemmet nægter at overholde de i ovenstaaende «fælles Regler» fastsatte Bestemmelser, kan vedkommende Elev ikke optages i nogen af de andre ovennævnte Skoler.

Skolebetalingen er:

for Forberedelsesklassen	5	Kr. maanedlig.
- 6te Klasse	7	- —
- 5te og 4de Klasse	9	- —
- 3dje og 2den Klasse	10	- —
- 1ste, Over- og Afgangsklassen . .	11	- —
- 1ste og 2den stud. Klasse	12	- —
- 3dje og 4de stud. Klasse	14	- —
- 5te og 6te stud. Klasse	16	- —

Desuden betales 4 Kr. ved Indskrivningen og 4 Kr. aarlig i Brændepenge, som erlægges 1ste December og 1ste Marts med 2 Kr. (for flere Brødre betales i Brændepenge kun som for een. Gratister betale intet).

Brødre, der samtidig besøge Skolen, have følgende Moderation:

- to Brødre to Kr. mindre maanedlig,
- tre Brødre $\frac{1}{4}$ mindre for hver,
- fire Brødre $\frac{1}{3}$ mindre for hver.

Gratister medregnes ikke ved Bestemmelsen af Moderationen.

Der modtages ingen Udmeldelse indenfor Skoleaaret senere end 30te April, saaledes at altsaa enhver Discipel, der ikke er udmeldt inden 1ste Maj, ikke kan udtræde inden Skoleaarets Udgang, 31te Juli. For Dimittenderne maa Skolepenge altsaa erlægges til Udgangen af Juli Maaned, selv om Eksaminerne sluttet i Juni Maaned. Hvis Skolepenge ikke ere betalte i to Maaneder, kan Bestyrelsen nægte vedkommede Elev Adgang til Skolen.

I Skoleaarets Løb er der holdt Foredrag for de højere Klasser; nemlig af Dr. Østrup: Rejseminder; af stud. jur. Bokkenheuser: om forskellige Straffe i Tidernes Løb; af Cand. phil. Arlaud: om Livet paa Sorø Akademi for 40 Aar siden; af Cand. mag. C. Christensen: om Alperne. Desuden har Hr. kgl. Skuespiller Zangenberg vist Skolen den Ære at oplæse Erik og Abel, Hr. Skuespiller Pio: Soldaterløjer, og Hr. Dr. phil. Schandorph: Scener af Jean de France. Endvidere have de øverste Klassers Elever udenfor Skoletiden haft Adgang til at høre to Foredrag: nemlig af Cand. phil. Thorvaldsen-Hansen: Lord Bacon, af Premierlieutenant Lomholt: et Besøg i de Kruppske Fabrikker i Essen.

Eleverne i de to ældste studerende Klasser have skænket Skolen Portræter i Glas og Ramme af Oehlen-schlæger, Carl Bloch og Holten, som skulle danne Begyndelsen til en Samling af bekendte Mænd, der have gaaet i Skolen. Billederne ere ophængte i Klassen.

Skolen holdt Bal den 13de Februar, Skovtur i Slutningen af Maj.

De Bøger, som bruges i Skolen, faas hos Hr. Boghandler Bergmann, Hovedvagtsgade 1. Skrivebøger, Karakterbøger, Penne, Blyanter o. s. v. erholdes hos Skolebetjenten.

Statistiske Meddelelser ¹⁾.

Elevantallet i de forskellige Klasser er i Maj 1893.

VI	11	}	89
V	13		
IV	14		
III	14		
II	13		
I	24		
A	14	}	79
O	21		
1	16		
2 a	14		
2 b	14		
3 a	18		
3 b	20	}	175
4 a	17		
4 b	14		
5 a	19		
5 b	19		
6 a	22		
6 b	23	}	
F. a og b	23		
		343	

¹⁾ Ved Romertal betegnes her og i det følgende de studerende Klasser, A Afgangsklassen, O Overgangsklassen, F Forberedelsesklasserne.

Lærefagenes nuværende Fordeling.

Fagene.	VI	V	IV	III	II	I	A	O	1	2	3	4	5	6	F
Dansk og Old- nordisk	4	4	2	2	3	3	3	3	3	3	4	5	8	10	12
Tysk	2	2	3	2	3	3	3	3	2	3	4	5	»	»	»
Fransk	3	4	2	3	3	3	3	3	3	3	3	»	»	»	»
Engelsk	»	»	»	»	»	»	4	4	3	2	3	3	5	»	»
Latin	8	7	7	6	6	6	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Græsk	6	5	5	5	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Religion	1	1	1	1	2	2	1	1	2	2	3	3	2	»	»
Historie	3	4	2	2	2	2	3	2	2	2	2	2	»	»	»
Geografi	»	»	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	4	»
Naturhistorie	»	»	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	»
Naturlære	(6) 3	(3) 2	(2)	(2)	»	»	2	2	»	»	»	»	»	»	»
Matematik	(8)	(8)	5	4	4	4	5	5	5	5	»	»	»	»	»
Regning	»	»	»	1	2	2	2	2	2	3	2	4	5	5	4
Tegning	»	»	»	»	»	»	»	»	2	2	2	2	1	»	»
Skrivning	»	»	»	»	1	1	»	1	2	1	3	4	5	5	6
Gymnastik	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	2	2	2	2	2
Sang	»	»	»	»	1	1	»	»	1	1	2	1	1	1	»
	34	33	35	34	35	35	34	34	35	35	35	35	33	29	24

Skolens Lærere.

- Hr. Zinck, L., Cand. theol. (1858), Engelsk i A, O, 1, 2 a, 3 a og b, 4 a og b, 5 b.
- Berg, C., Cand. phil. (1862), Naturhistorie i 3 a og b, 4 a og b, 5 a og b, 6 a og b, Regning i 3 a og b, 4 a og b, Geografi i 6 a og b. Har Tilsyn med Legepladsen.
- Arlaud, O., Cand. phil., Lærer paa Officersskolen (1865), Fransk i IV, V, VI.
- Nissen, C. A., Professor, Dr. phil. (1872), Tysk i III, IV, O.
- Brix, Fr., Fuldmægtig i Marineministeriet (1873), Historie i 2 a og b, 1, O, A.
- Jørgensen, O., Stabssergent, Dbmd. (1874), Gymnastik.
- Berg, J., Cand. phil. (1880), Naturhistorie i I, II, III, IV, 2 a og b, 1, O og A.
- Frøken Brosbøll, L. (1881), Dansk i 3 a og b, 4 a og b, 5 a, Regning i 6 b, Skrivning i 5 b.
- Hr. Iversen, J., Cand. theol. (1881), Dansk i II, O, A, Matematik i 1, O, A, Naturlære i IV, V, VI, A.
- Kalhauge, Organist (1882), Sang.
- Kier, stud. mag. (1883), Latin i II og III, Tysk i II, Dansk i 2 a, Historie i I og II.
- Frøken Boldt, M. (1884), Dansk i 5 b og 6 a, Engelsk i 5 a, Dansk og Regning i F a.
- Hr. Christensen, F., Cand. phil., (1884), Dansk i IV og VI.

- Hr. From, S., Assistent i Marineministeriet (1884), Dansk i 6 b.
- Holm, C., Assistent i Marineministeriet (1884), Matematik i I og 2 a, Regning i 1.
- Ottosen, J., Cand. mag., Inspektør (1885), Latin i IV, V, VI, Historie i IV, V, VI, 4 a og b, 3 a.
- Jacobsen, P., Stud. theol. (1885), Religion i I, 2 b, 3 a og b, 4 a og b, 5 a og b. Tysk i 4 b og 2 b.
- Sørensen, O., (1885), Gymnastik.
- Frøken Lange, A., (1887), Dansk og Regning i F b.
- Hr. Haunstrup, C., Cand. mag. (1888), Tysk i V, VI og A.
- Christensen, C. C., Cand. mag. (1888), Geografi i III, IV, A, O, 1, 3 a og b, Regning i II, III, O og A.
- Bokkenheuser, K., Stud. juris. (1889), Dansk i I, III, V, 2 b, O, Historie i 3 b.
- Kongsted Rasmussen, C., Kunstmaler (1889), Tegning 1, 2, 3 a og b, 4 a og b, 5 a og b, Skrivning i 2 a og b, 3 a og b, 4 a og b, 5 a.
- Hansen, P. Smith-, Cand. phil. (1889), Græsk i III, V og VI.
- Thorlaksson, G., Cand. mag. (1890), Oldnordisk i V og VI.
- Frøken Bokkenheuser, M., (1891), Skrivning i 6 a og b.
- Hr. Moritz, G., Lærer ved Søofficersskolen (1891), Skrivning i II, I, 1, O.
- Hr. Hansen, K., Stud. theol. (1892), Geografi i I, II, 2 a og b, 4 a og b, 5 a og b, Regning i 5 b.
- Bille, Stud. mag. (1892), Projektionstegning i V, VI og 1, Matematik i 2 b; underviser desuden paa Eftermiddagsskolen.
- Frøken Møgensen, C., (1893), Regning i 5 a og 6 a.
- Poulsen, H., (1893), Skrivning i F a og b.

- Hr. Wesche, E., Cand. polyt. (1893), Fysik i O, III, Matematik i II.
 — Pedersen, C., Cand. theol. (1893), Religion i II, IV, VI, 2 a, 1, O og A.
 — Birke, Stud. theol. (1893), Engelsk i 2 b.
 Frøken P. Hansen, cand. phil. (1894) Latin i I. Græsk i IV.
 Hr. Lund, cand. theol. (1894), Fransk i I, II, III, A. O, 1, 2 a og b, 3 a og b.
 — Nielsen, M. N. Cand. theol. (1894), Religion i III, V. Tysk i 1, 2 a, 3 a og b, 4 a.
 Bestyreren, Matematik i III, IV, V, VI. Regning i 2 a og b, I.
-

Den mundtlige Del af Skolens Eksamen holdes fra den 9de til 11te Juli, Udfaldet meddeles Torsdag den 13de Juli Kl. 10, hvorefter Sommerferien begynder. Undervisningen genoptages Mandag den 20de August Kl. 9.

Indmeldelser af nye Elever modtages før Sommerferien hver Skoledag Kl. 9—3; i Ferien vil Bestyreren i Almindelighed træffes paa Skolen om Formiddagen Kl. 8—10. De nye Elever prøves Onsdag den 12te Juli Kl. 10 og Mandag den 20de August Kl. 12.

Elevernes Forældre og Værger, samt enhver, der interesserer sig for Skolen, indbydes til at overvære Eksamen.

Skolens Museum har i Aarets Løb modtaget følgende
Gaver:

Pattedyr:

Sælkranie — Retside. *D. Mark Jensen*, 2 b.
Hvalkranie — Hvidfisk. do.
Kranie af Polarræv. do.
Muldvarp. Hr. Manufakturhandler *Schou*.
Husmus. *E. Diderichsen*, 2 a.
Kranie af Kanin. *Seidelin*, 4 b.

Fugle.

Kranie af Ørn, Sneppe, Ravn og Teist. *D. Mark Jensen*, 2 b.
Kranie af Regnspøve. Hr. stud. med. *Lau*.
Teist. *B. Simonsen*, IV.
Graa Fiskehejre. do.

Krybdyr.

Kranie af Havskildpadde, *C. Petersen*, I.

Fisk.

Hajkæbe. *Mehldahl*, 5 a.

En Hvepsere. Hr. Bogholder *Dige*.
En Søagurk. *Sveistrup*, 1.
Aftryk af Muslinger i Ler. Hr. Etatsraad *Brix*.
Kobberkis. do.
Træ gennemboret af Pælemusling. Hr. *Holst*.
Aftryk af Blade i Sten. *Sveistrup*, 1.
Drypsten. *Møller*, 1.
Vandnødfrugt. *Stub*, 1
Et Stykke Træ med Træhveps. *Alsing*, A.
Zoologiske Afbildninger. *Olsen*, 2 a.